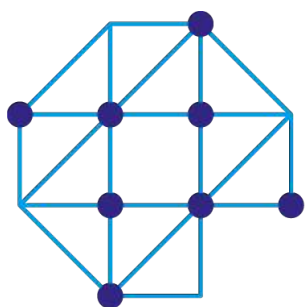

Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT

flexibilisering

Plan van aanpak 2020

Introductie

Aan de zone nemen momenteel 18 instellingen deel met uiteenlopende visies en projecten op het gebied van flexibilisering¹. Om het complexe multidisciplinaire vraagstuk behapbaar te houden, is er het afgelopen jaar gewerkt met vier studentroutes als conceptuele weergave van flexibilisering. In 2020 zullen concrete projecten vanuit deze studentroutes opgezet worden.

Op 2 december 2019 heeft OCW de nieuwe strategische agenda gepubliceerd. Flexibilisering wordt daarin als een van de vier ambities genoemd, om goed en snel te kunnen inspelen op de (onderwijs)vraag van verschillende groepen studenten, waaronder (werkende) volwassenen.² Dit sluit heel goed aan bij de ambities van de Versnellingszone en biedt zo een goed vertrekpunt voor onze verdere activiteiten.

In dit plan van aanpak geven wij een reflectie op 2019 en presenteren wij de doelen van 2020, met in het achterhoofd de doelen voor 2023, einddatum van het versnellingsplan.

Reflectie 2019

In de eerste helft van 2019 is de zone gestart met werkgroepen die gefocust waren op de vier studentroutes. Er is hierbij gekeken naar de kaders van het huidige systeem en naar mogelijke samenwerkingsverbanden, ten behoeve van projecten op gebied van de studentroutes. De studentroutes zijn hierbij verder uitgewerkt, o.a. ook tijdens de [sessie met studenten](#). Daarnaast kwam een werkgroep tot een concept-blauwdruk voor route 4 (modulair studeren) en is er een strategieworkshop ten behoeve van individuele instellingen ontwikkeld.

De producten van deze werkgroepen hebben ons verder gebracht in het gedachteproces rondom flexibilisering en het concretiseren van de thematiek. Vanaf september zijn de oude werkgroepen afgesloten en zijn nieuwe werkgroepen ingericht met focus op vier (studentrouteoverstijgende) thematische werkgebieden:

- onderwijskundige vraagstukken,
- kwaliteitsvraagstukken,
- technologie en organiseren en
- interne regelgeving en OER (Onderwijs- en Examenreglement).

Naast deze werkgroepen zijn er ook verschillende projecten gestart op basis van de vier studentroutes. Deze projecten zijn uitgeschreven binnen de plannen van aanpak van de deelnemende instellingen (zie bijlagen). Vlak voor het einde van het jaar is een financieringsaanvraag ingediend bij de stuurgroep voor een project waarbij de infrastructurele,

¹ Een uitbreiding met 3 universiteiten als nieuwe deelnemers aan de zone is dit voorjaar voorzien.

² Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2019). *Strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek. Houdbaar voor de toekomst*. Geraadpleegd via <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/12/02/bijlage-1-strategischeagenda-hoger-onderwijs-en-onderzoek-houdbaar-voor-de-toekomst>

didactische en organisatorische kant van studentmobiliteit over de grenzen van instellingen heen wordt ingericht bij (in eerste instantie) drie universiteiten.

Door het jaar heen is er door het kernteam van de zone gesproken op verschillende conferenties, met het doel om mensen te inspireren en tot flexibilisering aan te zetten: de HOlink (DUO en Studielink), de Onderwijsdagen (SURF), de conferentie Leven Lang Ontwikkelen (SER), het VH-jaarcongres, de conferentie Next steps in higher education (Sbo) en de conferentie Strategies Beyond Borders Conference (Hochschulforum Digitalisierung).

Daarnaast is contact geweest met verschillende netwerken binnen het (internationale) hoger onderwijslandschap. Het gaat hier om netwerken zoals het Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO), de Hoger Onderwijs Sector Architectuur (HOSA), het Ketenregie-overleg, de special interest group (SIG) Onderwijslogistiek, Goed Georganiseerde School (HL, HvA, HR) en Europass (EC/DUO). Verder hebben gesprekken plaatsgevonden tussen de zone, OCW, DUO, studentenbonden en de koepels (VH en VSNU). Een voorbeeld waarin de zone de krachten bundelt met OCW, DUO en de koepels is de analyse & verkenning die gezamenlijk is uitgezet om de bestuurlijke vraagstukken omtrent microcredentials in kaart te brengen. Adviesbureau Andersson Elffers Felix (AEF) gaat in het eerste half jaar van 2020 met deze opdracht aan de slag. Het doel is om de bestuurlijke vraagstukken te vertalen naar een inzichtelijk eindproduct dat richting geeft aan besluitvorming, bijvoorbeeld in de vorm van scenario's.

Hiermee hebben wij invulling gegeven aan onze doelstellingen voor 2019, zoals het opbouwen van een actief netwerk en het houden van een constructieve dialoog voor uitbreiding van de experimenteerruimte.

Doelen 2023

Voor de lange termijn beogen we met deze versnellingszone doelen op drie verschillende niveaus te realiseren:

Output projecten binnen en tussen instellingen:

- Er bestaat een veelheid aan actuele flexibele en persoonlijke onderwijspraktijken bij de deelnemende instellingen en daarbuiten.
- Er bestaat een werkende infrastructuur die het mogelijk maakt voor studenten om zich zonder administratieve drempels in te schrijven bij een vak aan een andere instelling.

Output instellingsoverstijgende werkgroepen:

- Er komen best practices/tools beschikbaar over **didactische vraagstukken** die bij flexibilisering een rol spelen.
- Er komen handvatten voor het opstellen van een **Onderwijs- en Examenregeling (OER)**.

- Er komen voorstellen/een whitepaper over hoe omgegaan moet worden met **kwaliteitsvraagstukken** van flexibel onderwijs, zoals de definitie van studentsucces, accreditatie en erkenning van kleine onderwijsmodules en wettelijke kaders.
- Er worden best practices verzameld en evt tools ontwikkeld hoe binnen instellingen om te gaan met de **administratieve organisatie** van flexibilisering en de rol van **technologie** daarbij.

Veranderingen in het stelsel:

Op politiek- en bestuurlijk niveau wordt op basis van de ervaringen uit de experimenten en living labs een gesprek gevoerd over de benodigde stappen om flexibilisering op nog grotere schaal mogelijk te maken. Mogelijkerwijs zijn microcredentials ingevoerd in het stelsel.

Doelen 2020

- In 2020 maken de instellingsoverstijgende werkgroepen een goede start en leveren zij elk een eerste tussenproduct op.
- Voor de werkgroep Technologie en Organiseren is dit eerste tussenproduct een track op de [challenge day](#) in maart 2020 waarbij wij aanbieders van Student Informatie Systemen (SISen) uitdagen om versnellen en vertragen administratief mogelijk te maken binnen het SIS.
- In 2020 wordt de inventarisatie bestuurlijke vraagstukken microcredentials door AEF in samenwerking met OCW, VSNU, VH, DUO, SURF en de Flexibiliseringszone opgeleverd en aan de koepels ter besluitvorming voorgelegd.
- In 2020 zullen ca. 6 strategiewerkshops binnen instellingen worden georganiseerd (naar behoefte). Deze dienen ter ondersteuning bij het formuleren van doelen op het gebied van flexibilisering.
- In januari 2020 organiseren wij een Futures thinking workshop (i.s.m. Hanzehogeschool Groningen) ter inspiratie.

Daarnaast werken in 2020 alle zoneleden aan flexibiliseringsprojecten binnen de eigen instelling en worden hiervoor concrete doelen gesteld. Enkele voorbeelden zullen hieronder genoemd worden. Daarnaast zijn de studentroutes terug te vinden in de plannen van aanpak van de zone instellingen (zie bijlagen).

Studentroute 1: Eigen tempo

- Bij de Hogeschool van Amsterdam wordt onderzocht op welke manier studenten meer ruimte krijgen in eigen tempo te studeren.
- Hogeschool Leiden start in 2020 met het instellingsbrede project 'Basisregistratie Onderwijs met ACO'. Dit project richt zich op het logistiek ondersteunen van flexibilisering, met name op het gebied van studenten die in eigen tempo willen studeren.

- Windesheim start in 2020 een interne pilot met een dynamische vorm van het Bindend StudieAdvies, gericht op het beperken van uitval door meer mogelijkheden te bieden in eigen tempo de norm te halen.

Studentroute 2: Buiten de gebaande paden

- Binnen de alliantie TU/e, UU en WUR start in 2020 de pilot studentmobiliteit. De pilot bestaat enerzijds uit het ontwikkelen van een infrastructuur die het eenvoudig en veilig uitwisselen van studentgegevens mogelijk maakt, en anderzijds uit het herontwerp van onderwijs dat geschikt gemaakt moet worden voor multi-locatie leren.

Studentroute 3: MijnDiploma

- Codarts werkt binnen RASL samen met de Willem de Kooning Academie en Erasmus University College aan een gezamenlijk onderwijsprogramma. RASL richt zich op grensverleggend onderwijs en onderzoek op de grens van kunst en wetenschap, onder meer via de RASL-minor. In 2020 zal de voorbereiding voor een nieuwe RASL-master in gang worden gezet. Net als binnen studentroute MijnDiploma is het idee dat studenten uitgedaagd worden om vraagstukken waar zij zelf mee worstelen op interdisciplinaire wijze te adresseren.
- Binnen de alliantie TU/e, UU, UMCU en WUR wordt in 2020 verder uitgedacht hoe een 'vrije' master te ontwikkelen. Het gaat hierbij om een opleiding zonder inhoudelijke eindtermen, maar wel met duidelijke eindtermen voor academische skills, gebaseerd op o.a. challenge based onderwijs. Er wordt verkend of het mogelijk is een MijnDiploma-achtige masteropleiding geaccrediteerd te krijgen. Daarnaast verkennen een aantal hbo-zoneleden of deze studentroute ook mogelijk is binnen het hbo en wat daarvoor nodig is.

Studentroute 4: Modulair studeren

- Avans houdt zich bezig binnen hun Academie voor de Deeltijd (AVD) met het digitaal ondersteunen van flexibel onderwijs. BOOST IT levert een online omgeving waarin studenten hun eigen leerpad kiezen. Het systeem helpt studenten om de juiste modules te 'stapelen' om zo een diploma te kunnen behalen.
- Bij de Haagse Hogeschool is een leerplatform gestart, waar modulair geleerd kan worden, passend bij de leerbehoefte van duizenden Leven Lang Ontwikkelen studenten. De LLO trajecten zullen o.a. opleidingsvorm vrij, innovatief, schaalbaar en persoonlijk zijn.
- De Universiteit Utrecht gaat binnen haar programma Life Long Learning werken aan kwaliteitszorg, het ontwikkelen van kaders en pilots opzetten met microcredentials op modules en kleinere eenheden van onderwijs voor professionals.
- Aan Wageningen University & Research wordt actief ingezet op het ontsluiten van onderwijseenheden uit geaccrediteerde programma's om aan te bieden aan professionals als modules.

Werkwijze

Binnen de Versnellingszone komen we in 2020 zes keer plenair bijeen. Hier is ruimte voor uitwisseling en intervisie. De zoneleden geven input voor de verschillende gesprekstafels waaraan we op landelijk niveau vanuit het kernteam betrokken zijn. Deze input kan zowel tijdens de plenaire bijeenkomsten als bij de werkgroepen of aparte themabijeenkomsten verzameld worden, bijvoorbeeld in een aparte bijeenkomst over visievorming op microcredentials.

Alle deelnemende instellingen zijn tenminste bij één werkgroep betrokken en hebben zich gecommitteerd aan projecten/pilots op minimaal één van de vier studentroutes (zoals terug te vinden is in de plannen van aanpak van de instellingen).

De werkwijze van deze zone is agile, waarbij geen vastomlijnd programmaplan tot 2023 is geschreven, maar waar continue de koers wordt bewaakt.

Bijlagen

1. PvA 2020 Hogeschool van Amsterdam
2. PvA 2020 Avans hogeschool
3. PvA 2020 Codarts Rotterdam
4. PvA 2020 HAN University of Applied Sciences
5. PvA 2020 Hanzehogeschool Groningen
6. PvA 2020 De Haagse Hogeschool 2020
7. PvA 2020 Hotelschool The Hague
8. PvA 2020 Hogeschool Leiden
9. PvA 2020 Politieacademie
10. PvA 2020 Hogeschool Rotterdam
11. PvA 2020 Hogeschool Saxion
12. PvA 2020 Eindhoven University of Technology
13. PvA 2020 Hogeschool Utrecht
14. PvA 2020 Universiteit Utrecht
15. PvA 2020 Hogeschool Windesheim
16. PvA 2020 Wageningen University & Research

Versnellingsplan van Aanpak HvA Flexibilisering

De HvA werkt de komende jaren in twee programma's aan flexibilisering van het onderwijs. Er is een **onderwijskundige- en een logistieke lijn**. Beide programma's worden onafhankelijk van elkaar uitgevoerd maar zijn tegelijkertijd sterk met elkaar verbonden.

De **logistieke lijn** (Programma Goed Georganiseerd Onderwijs 2018-2021) richt zich op het geschikt maken van de ondersteunende informatievoorzieningen voor flexibilisering. We werken aan:

- **Project Curriculum Voorbereiden:** Een systeem dat detailinformatie over onderwijseenheden kan verzamelen en structureren. Met dit systeem kunnen opleidingen het curriculum modelleren en inzichtelijk maken wat de logistieke consequenties zijn van onderwijskundige inrichtingskeuzes.
- **Project Studieplan:** Dit project leidt tot een systeem waarmee studenten keuzes kunnen maken (aanmelden/keuzeregels) en SLB-ers studenten kunnen begeleiden bij het maken van doordachte studiekeuzes (eportfolio).
- **Project Roosteren en Ruimtegebruik:** Dit project leidt tot een nieuwe visie op ruimtegebruik en een aanbesteding en implementatie van een roostersysteem dat past bij de nieuwe visie.
- **Project Minoren:** Werkt aan een 'keuzehulp' voor studenten die ze ondersteunt bij het vinden van en inschrijven voor de best passende minor, binnen én/of buiten de HvA.
- **Project Onderwijsportaal:** Dit project werkt aan de opvolging van ons huidige portaal/intranet dat alle bovengenoemde projectresultaten op een uniforme wijze toegankelijke maakt voor student en docent.

Naast bovengenoemde initiatieven is er ook een **CoP (in oprichting)** waarbinnen ruimte is voor intervisie en betrokken ondersteuners en coördinatoren hun best-practices kunnen delen. Al deze projecten zijn randvoorwaardelijk voor het flexibiliseren van het onderwijs.

Binnen het **HvA-programma Flexibel Onderwijs** (2016-2020) stimuleren we opleidingen om te flexibiliseren. Dit programma werkt vraaggestuurd. Dit wil zeggen dat de opleidingen het programma kunnen benaderen voor raad en daad op een moment dat past bij de opleiding. De focus van het programma richt zich met name op de studentroutes '*buiten de gebaande paden*' en '*eigen tempo*'. Bij het eerste zoeken we naar uitdagende cross-overs, zoals bijvoorbeeld een samenwerking tussen Accountancy en ICT die leidt tot een Fintech-specialisatie. Bij '*eigen tempo*' verlagen we de BSA en intensiveren we de begeleiding van de student.

De combinatie van alle bovengenoemde initiatieven leidt tot een goed georganiseerde flexibele hogeschool, waar studenten kunnen beschikken over adequate begeleiding, degelijke informatievoorzieningen en bovenal goed, flexibel en persoonlijk onderwijs.

Het HvA-programma Flexibel Onderwijs (2016-2020) gaat ook in 2020 verder, volgens de volgende lijnen:

1. Opleidingen ontwikkelen flexibel onderwijs vanuit een brede opvatting over flexibilisering (5 dimensies). Opleidingen bepalen aan welke dimensie(s) ze werken en hoe ze het onderwijs daarbij willen vormgeven. Een centraal programmteam (1) ondersteunt opleidingen daarbij (op verzoek) en is verantwoordelijk voor (2) het inventariseren van goede praktijken ter inspiratie voor anderen; (3) het onderzoeken en agenderen van belemmeringen en randvoorwaarden (met name in samenspraak met het programma Goed Georganiseerd Onderwijs); (4) het ontwikkelen van kennis en de vertaling hiervan in handreikingen en tools t.b.v. het maken van gefundeerde ontwerpkeuzes, en (5) kennisdeling via een netwerk en website.
2. Verkennen en stimuleren van opleidingsoverstijgende studentmobiliteit (crossovers tussen opleidingen mogelijk maken). Dit sluit aan bij de studentroute *Buiten de gebaande paden*. In 2020 zal een start met enkele pilots gemaakt worden.

Leden van het HvA-programmteam Flexibilisering nemen deel aan twee landelijke werkgroepen van het versnellingsplan flexibilisering:

- werkgroep onderwijskundige/didactische vraagstukken;
- werkgroep OER.

De financiële investering op dit thema:

- Programmteam flexibel onderwijs (2016-2020): jaarlijks 1.8 fte (€ 150.000) + € 20.000 out-of-pocket = € 170.000. Betreft een hogeschoolbreed gepositioneerd team, dat opleidingen ondersteunt bij onderwijsinnovaties in de faculteiten op het gebied van flexibilisering.

- Faculteiten ontvangen in 2020 €802.000 voor innovatie van het onderwijs. Onderwijsinnovatie gaat over meer dan alleen flexibilisering van het onderwijs; flexibilisering is wel een belangrijk aspect in elke onderwijsinnovatie. (We begroten op opleidingsniveau niet apart op flexibilisering van het onderwijs).
- In de begroting voor 2019 is opgenomen dat het GGO programma (logistieke lijn) in totaal >€600K uitgeeft. Voor boekjaar 2020 staat >€1.500K gereserveerd voor GGO. Voor de onderwijskundige lijn is lastig vast te stellen hoeveel de HvA exact uitgeeft, omdat alle middelen zijn verdeeld over de opleidingen (>75 stuks), zonder oormerk. Het is in de boekhoudkundige systemen niet eenvoudig te achterhalen waaraan de opleidingen de middelen daadwerkelijk besteden. Het is goed denkbaar dat een project dat als “onderwijsvernieuwing” wordt geboekt ook flexibele elementen kent, maar dit is geen vaststaand gegeven.

In 2019 is begonnen met digitaal ondersteunen van flexibel onderwijs bij de Academie voor Deeltijd (AVD). Hiertoe wordt al het onderwijs bij de AVD herontworpen. BOOST IT levert een online omgeving die ondersteuning biedt bij de onderwijsontwikkeling. Dit vereenvoudigt het ontwikkelproces. De ontwikkelde modules komen vervolgens automatisch in de **digitale onderwijscatalogus**. Vanuit de digitale onderwijscatalogus kunnen studenten online hun eigen leerpad kiezen. Als student kun je er niet alleen voor gaan om losse modules te kiezen en deelcertificaten te behalen, maar ook om een hele opleiding te volgen. Het systeem helpt studenten dan om de juiste modules te 'stapelen' om zo een diploma te kunnen behalen. De onderwijscatalogus is ook de basis om studiekezers een goed inzicht te geven in de opleiding die ze willen gaan volgen. We streven ernaar om in september 2020 een werkende online omgeving hiervoor te hebben. Op deze manier dient de AVD als voorloper voor de rest van Avans. Met de rest van Avans zullen we op een gelijksoortige manier vanaf 2021 aan de slag gaan met de ondersteuning van flexibel onderwijs.

In 2020 en 2021 gaan we ook verder met de invoering van **digitaal toetsen**. Inmiddels is Remindo in gebruik bij alle academies. We zien dat digitaal toetsen niet alleen helpt om de toetsdruk bij docenten te verlagen, maar ook zorgt voor kwalitatief betere toetsing. We betrekken hier ook de flexibilisering van de toetsen bij, zodat studenten toetsen kunnen maken op het tijdstip dat zij er klaar voor zijn en docenten ook op andere momenten kunnen toetsen dan in week 8 tot en met 10. Naast kennistoetsen gaan we ook andere vormen van toetsen beter digitaal ondersteunen. Verder gaan we het plannen en roosteren van toetsen verbeteren.

In 2019 hebben we de keuze voor een **nieuw leermanagementsysteem** gemaakt (Brightspace) en gaan we het huidige Blackboard vervangen. Vanaf 2020 zullen we Brightspace in stappen gaan implementeren. Hierbij zullen we Blackboard uitfasen. Een belangrijke component voor het slagen van dit project is de scholing van alle docenten. Deze scholing zullen we niet alleen inrichten en verzorgen, maar ook financieel compenseren vanuit het project. Het is de bedoeling dat de nieuwe LMS op een uniforme manier wordt ingericht en gebruikt, zodat studenten een vergelijkbare werkwijze herkennen wanneer zij modules bij verschillende opleidingen volgen.

De **digitalisering van de onderwijslogistiek** heeft de afgelopen jaren al een grote vlucht genomen. In 2020 zullen we de implementatie van de nieuwe systematiek (Xedule) afronden en zullen alle academies op de zelfde wijze werken. Dit maakt dat we veel flexibeler en efficiënter kunnen roosteren. Hierbij kunnen we ook de bezettingsgraad van de onderwijsgebouwen verhogen en op vierkante meters besparen. Daarna zullen we nog een aantal innovaties rond plannen en roosteren introduceren. Hierdoor ontstaan meer flexibiliteit voor studenten en meer mogelijkheden voor docententeams om het rooster naar hun hand te zetten. Het is de bedoeling dat vanaf het schooljaar 2020-2021 alle opleidingen met het vernieuwde systeem werken.

Rand voorwaardelijk voor het hele digitale onderwijs zijn een **aansprekend portaal en een interactieve website** waar studiekezers, studenten, alumni, medewerkers en het werkveld snel de informatie die zij nodig hebben kunnen vinden. Het portaal is de toegang voor alle achterliggende applicaties. We streven ernaar om dit in 2020 al werkend te hebben.

BEGROTING

(bedragen x 1000 euro)	2020	2021
Digitale onderwijscatalogus	500	500
Digitaal toetsen	500	500
LMS	1200	1959
Onderwijslogistiek	860	275
Portaal	997	1082

December 2019, Frank Vriens

**Plan van aanpak
Versnellingsagenda Codarts
2020**

Verantwoording Bronnen:

n.v.t

Bewerkt door:

Hoofd Onderwijszaken

Auteurs

Roberto Barros Andrade

Versie

1.0

1. Aanleiding en onderwijsvisie

De complexiteit waarmee een hogere onderwijsinstelling als Codarts wordt geconfronteerd neemt steeds verder toe. Door trends vanuit de overheid ("een leven lang leren"), opener grenzen ("globalisering"), technologische ontwikkelingen ("digitalisering") en de groeiende pluriformiteit van studenteninstroom alsmede de drijfveer om op basis van ambities en talenten onderwijs op maat te geven ("individualisering") komen er bewegingen op Codarts af die de organisatie dwingen een heroverweging te maken van haar totale huidige organisatie-inrichting (dienstverlening, processen, systemen, governance, etc.).

Codarts geeft zich daarbij voor de komende jaren een heldere maatschappelijke opdracht: het bieden van inspirerend, uitdagend en hoogwaardig hoger beroepsonderwijs én het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek dat betekenisvol is voor de samenleving. Onderwijs en onderzoek sluiten aan bij actuele en toekomstige vragen én bij de behoeften van de student, het werkveld en de (regionale) samenleving. Samen met haar partners wil Codarts de vragen van de toekomst mede formuleren, agenderen, onderzoeken en zo mogelijk oplossen. Dit doet Codarts nu met de Joint Degrees en Double Degrees met universiteiten en andere hogescholen.

Op bestuurlijk niveau heeft Codarts ambities gedefinieerd gericht op flexibilisering en personalisering van het onderwijs. Op basis hiervan zullen studenten van de toekomst meer gebruik kunnen maken van instituut-overstijgend of zelfs instelling-overstijgend aanbod van onderwijs en onderzoek op basis van hun talenten en ambities.

Om dit te realiseren is een andere manier van structuren van het werk (onderwijs- en onderzoeksprocessen, onderwijsondersteunende processen én bedrijfsvoeringsprocessen) noodzakelijk, met een integrale blik vanuit de belangrijke stakeholders: de student, de docent, het werkveld, de onderzoeker, de medewerker, etc. Dit vraagt ook een andere manier van integreren van processen en systemen ten behoeve van ieder van deze stakeholders.

1.1. IT-visie en uitgangspunten

Om deze visie te kunnen vormgeven, wil Codarts de komende jaren haar informatie- en IT-strategie herstructureren door:

- de inrichting van een Service georiënteerd IT-landschap;
- een Integratie-omgeving te bouwen om services te koppelen via geautomatiseerd berichtenverkeer inclusief eventuele mapping/transformatie naar een canoniek datamodel (OOAPI);
- bedrijfsregels te creëren ten behoeve van het vastleggen van beslisbomen om personalisering en flexibilisering van leerpaden mogelijk te maken ter voeding van het Business Proces Management in het service georiënteerd landschap;

- procesgericht en zaakgericht werken waarbij de status van de zaak in een proces wordt bijgehouden en genotificeerd en waarover wordt gerapporteerd;

4

112

- het registreren van autorisaties van gebruikers op basis van rollen en middels de integratieoplossing doorgegeven aan alle achterliggende systeemcomponenten/services waardoor een gebruiker het gehele proces kan afwikkelen met autorisatie voor alle systeemcomponenten/services die dit proces ondersteunen;
- het op een eenvoudige manier automatiseren van deze wijze van autorisatie (dat wil zeggen dat zodra een gebruiker een bepaalde rol krijgt toegewezen ook alle autorisaties die nodig zijn bij deze rol in één keer geautomatiseerd doorgevoerd worden).

1.2. Aansluiting op de Flexibiliseringagenda

De hierboven genoemde visies en uitgangspunten past Codarts nu en de komende jaren toe o.a. bij het onderwijsproject Rotterdam Arts & Sciences LAB (RASL). In dit plan van aanpak (PvA), voor de zone Flexibilisering, werken wij specifiek de doelstellingen en uitgangspunten uit voor dit onderwijsproject. In het laatste hoofdstuk van de PvA wordt de door het CvB vastgestelde begroting weergegeven.

2. Titel en korte beschrijving van het project

Titel: Education in Arts & Sciences

Beschrijving van het project

RASL

Binnen RASL verzorgen Codarts, Willem de Kooning Academie, en Erasmus University College samen een onderwijsprogramma. Dit programma bevat twee onderdelen die beide een substantiële bijdrage leveren aan de flexibilisering van het onderwijs bij Codarts en de betrokken instellingen. RASL richt zich op grensverleggend onderwijs en onderzoek op de grens van kunst en wetenschap. Daarmee neemt RASL een bijzondere positie in binnen het Nederlandse binaire onderwijsstelsel. RASL biedt een uniek *double degree*-programma waar inmiddels het derde cohort studenten tegelijkertijd een gedeeltelijk-geïntegreerde hbo- en wo-opleiding volgen. Studenten kunnen beide opleidingen combineren in vijf jaar in plaats van in zeven jaar.

Doordat het RASL-samenwerkingsverband studenten de mogelijkheid geeft om studenten onderwijs te laten volgen buiten de eigen opleiding sluit het aan bij de route “buiten de gebaande paden”¹.

Met een interdisciplinaire onderzoeksagenda zorgt RASL voor nieuwe kennis. RASL richt zich op onderwijsvernieuwing, onder meer via de RASL-minor. Deze minor is toegankelijk voor studenten vanuit de drie deelnemende instellingen en voor studenten vanuit Universiteit Leiden en Technische Universiteit Delft. Deze minor heeft als doel dat studenten inzicht krijgen in de waarde van hun eigen disciplines door in aanraking te komen met andere disciplines als het gaat om de maatschappelijke relevantie van hun disciplines en de invulling van de aangeboden profileringruimte.

Studenten worden op basis van interesses ingedeeld in groepen waarin verschillende disciplines zijn vertegenwoordigd, in dit geval: academische disciplines, *performing arts* en *visual arts*. Vervolgens krijgen zij de opdracht om zelf een maatschappelijk vraagstuk te definiëren waaraan zij vanuit hun achtergrond en in teamverband mee aan de slag willen gaan. De docenten zullen vervolgens met de studenten het onderwijsprogramma ontwikkelen. Dat betekent dat studenten met docenten op zoek dienen te gaan naar workshops en naar verschillende partners die de benodigde expertise aan kunnen dragen om het door hen aangedragen vraagstuk te adresseren. Binnen de algemene doelen van het programma kunnen studenten ook aangeven wat hun persoonlijke leerdoelen zijn en waaraan zij willen werken

¹ Studentroute uit de VersnellingsFlex: "Buiten de gebaande paden"

Welke beperkingen gelden er bij het oprekken van de bestaande vrije ruimte in een opleiding? Hoe borgt een examencommissie de kwaliteit van het diploma als een student een substantieel deel van zijn ontwikkeling vormgeeft buiten de grenzen van de opleiding? Hoe kunnen de hiermee gepaard gaande administratieve handelingen worden vereenvoudigd?

4

123

en waarop zij beoordeeld willen worden. Deze minor is een voorbeeld van flexibilisering via de inhoud, het sluit aan bij "Mijn Diploma"² op vakniveau.

3. Plan van aanpak 2020

Een verdere groei naar een breder scala aan RASL-opleidingen (bachelor & master) en/of opschaling van de huidige *double degree* vergt een sterkere gezamenlijke verankering. Er heeft een evaluatie plaatsgevonden. De adviezen uit de evaluatie zullen in 2020 worden opgevolgd.

Dit traject krijgt als volgt vorm:

1. Stroomlijnen de onderwijslogistiek van de *double degree* en werken aan een meer geïntegreerd curriculum binnen de bestaande CROHO-kaders. Het gaat om vereenvoudigen van de onderwijslogistiek (administratie, roostering, financiële afspraken, werving, selectie, vereenvoudigen van de individuele roosters, etc.) waarvoor een werkgroep reeds voorstellen heeft gedaan. Daarnaast wordt de onderwijsexpertise binnen de werkgroep en het docententeam benut om het curriculum meer te integreren.
2. Verder uitwerken RASL-uitstroomprofiel en onderwijsfilosofie. Dit is een inhoudelijke voorwaarde voor het nadenken over opschaling en de basis voor een duurzame RASL-structuur.
3. We zetten de voorbereiding voor een nieuwe RASL-masteropleiding in gang. Binnen deze masteropleiding zullen studenten uitgedaagd worden om vraagstukken waar zij zelf mee worstelen op transdisciplinaire wijze te adresseren, onder begeleiding van een docententeam.

4. Begroting

Functie	Taakomschrijving	Bedrag
Projectleiding en coördinatie vanuit de instellingen	Projectverantwoordelijkheid (Double Degree/Minor)	€ 25.000
Werkgroep Double Degree	Deelname in de werkgroep Double Degree van RASL. Begeiden van studenten, stroomlijnen en duurzaam maken van samenwerkingsverbanden (bijv. op het gebied van inschrijving, roostering en uitwisselen van cijfers). Deelname in de werkgroep Research van RASL.	€ 80.000
Kenniskring Transdisciplinary Education Innovation	Onderzoek naar pedagogische didactische principe van deze flexibilisering. Disseminatie van kennis	€ 60.000

Eén onderwijscatalogus voor studenten RASL.	Onderzoek en proefopstelling van een OOAPIkoppeling voor de onderwijscatalogus van OSIRIS voor de onderlinge uitwisseling van gegevens.	€ 30.000
---	---	----------

² Studentroute uit de VersnellingsFlex: "MijnDiploma"

Als vrije combinaties van vakken en extracurriculaire activiteiten kunnen leiden tot een diploma, welke kaders zijn dan minimaal noodzakelijk? Hoe waarborgt een examencommissie de kwaliteit van een diploma als er geen sprake is van een vooraf vastgestelde inhoud van de opleiding? Blijft de opleiding nog wel het leidende principe voor het onderwijsaanbod, of zijn er effectievere vormen waarop we dit kunnen vormgeven? Welke vormen van inhoudelijke en procesmatige ondersteuning zijn nodig om studenten te helpen bij het samenstellen van een goed opleidingsprogramma?

Onderwerp : Plan van Aanpak HAN Versnellingsplan, zone 3
Aan : Stuurgroep Versnellingsplan
Van : Marcel Penners, sr Beleidsmedewerker HAN, deelnemers zone 3
Datum : 19 november 2019

PLAN VAN AANPAK HAN, VERSNELLINGSPLAN ZONE3 FLEXIBILISERING [PARTICIPATIE ZONE 3]

In de zone3 Flexibilisering participeert de HAN actief in de werkgroep Organiseren en Technologie. Marcel Penners is de trekker van deze werkgroep. Daarnaast willen we graag een bijdrage leveren aan de werkgroep OER. Hiervoor is de HAN nog een kandidaat aan het werven.

[FLEXIBILISERING HAN]

De HAN wil een (SIS) omgeving gaan implementeren, die het mogelijk maakt om het samenspel tussen Deelnemer (vraag) en Onderwijs (aanbod) te kunnen organiseren, rekening houdend met een diversiteit aan doelgroepen, flexibilisering van het onderwijs / variaties in programmering, inhoud, tempo en toetsing in een Organisatie die het studeerbaar, doceerbaar, organiseerbaar en betaalbaar maakt.

Er zijn een aantal inrichtings/ontwerpprincipes geformuleerd om dit verder te kunnen vormgeven:

- Flexibele leerroutes vormen de basis voor ontwerp.
- Alle doelgroepen die Onderwijs volgen op de HAN worden ondersteund.
- Het hart van het landschap wordt gevormd door afspraken maken en de planningsinformatie van het onderwijsaanbod.
- De HAN beschikt over één digitale onderwijsbibliotheek, die geldt als bron voor alle onderwijslogistieke ketens.
- In alle onderwijs-logistieke ketens geldt het principe van Click, Call, Consult.

Daarvoor is de HAN is gestart met voorbereidingstraject om een nieuw SIS aan te besteden in 2020. Een belangrijk nieuw onderdeel van het SIS wordt de Onderwijsbibliotheek.

De onderwijsbibliotheek (database) realiseert:

- enkelvoudige invoer en meervoudig gebruik van gegevens door gebruik te maken van één bibliotheek/database voor alle onderwijsgegevens waardoor de onderwijslogistieke processen efficiënter worden doorlopen en de betrouwbaarheid van de gegevens toeneemt en de foutkans afneemt;
- dat andere aanpalende systemen zoals bijv. CRM, Xedule (roosteren), Onderwijs Online middels koppelingen van de juiste onderwijsgegevens worden voorzien;
- onderwijsgegevens, zowel historie, actueel, als in ontwikkeling worden centraal beheerd. • de onderwijsbibliotheek ondersteunt zowel het traditionele curriculum als het flexibele onderwijsmodel.

De Bibliotheek wordt het fundament waarop de HAN het organiseren van zijn (flexibele) onderwijs wil gaan ondersteunen.

Resultaten onderwijsbibliotheek HAN in 2020

- Canonieke datamodel Bibliotheek vastgesteld, gebaseerd op standaarden Bologna(coursecatalog) en OOAPI)
- Database ingericht t.b.v. Onderwijsgegevens/aanbod HAN
- Procesinrichting t.b.v. onderhouden en vullen van Bibliotheek

FINANCIËLE BIJDRAGE

In 2020 investeert de HAN in de ontwikkeling van een Bibliotheek om het onderwijsaanbod van de HAN vast te leggen. Totaal bedrag van de investering tbv aanbesteding en inrichting Bibliotheek in 2020 is 305.000€. Daarnaast wordt er ook extra operationele capaciteit vanuit de organisatie geleverd.

Plan van aanpak Hanzehogeschool Groningen 2020 t.a.v. flexibilisering

Nr	Project/Activiteit	Budget 2020
1.	Deelname aan werkgroep Kwaliteit van de Zone Flexibilisering	€ 3.300
2.	Deelname aan werkgroep Technologie en Organisatie van de Zone Flexibilisering	€ 3.300
3.	Pilot met Studentroute MijnDiploma (route 3) bij de Hanzehogeschool De opleiding bedrijfskunde voltijd wil in het nieuwe curriculum de studenten met een eigen	€ 4.000
	bedrijf de mogelijkheid gaan bieden om (veel meer) zelf invulling te geven aan hun curriculum. In 2019/2020 gaan we verkennen wat de behoeften zijn van deze groep en gaan we kijken hoe we dat binnen de huidige kaders vorm kunnen geven (ontwerp).	
4.	Pilot met Studentroute Modulair Studeren (route 4) bij de Hanzehogeschool De opleiding Bedrijfskunde deeltijd wil hun studenten de mogelijkheid bieden om, diplomagericht, de te behalen leeruitkomsten te behalen via modules die tevens worden aangeboden door andere opleidingen, waarbij eerst binnen de Hanzehogeschool wordt gekeken. We zijn gestart met een onderzoek door de betreffende examencommissie om te bekijken hoeveel ruimte er zit in het curriculum om hier stappen in te maken.	€ 4.000
5.	Programma Flexibilisering Programma waarin Visie op flexibel onderwijs voor de Hanzehogeschool wordt opgesteld (mèt bijbehorende kaders en spelregels) en onderliggende projecten en activiteiten om deze visie in te vullen, worden gecoördineerd.	€ 30.000
6.	Project Modularisering van onderwijs met 13 deeltijd en duale opleidingen in het experiment leeruitkomsten onderdelen binnen het project zijn het jaarlijks Groeidocument met evaluatie en vooruitblik, deelname landelijke bijeenkomsten OCW/NVAO/inspectie en voorbereiding gezamenlijke extra visitatie School for Engineering en School for Social Work.	€ 109.500
7.	Project Procesvoering Flexibel Onderwijs met de trajecten (1) Uniforme moduleregistratie voor flexibel onderwijs, (2) Digitalisering aanmeldproces flexibel onderwijs, (3) Uniformering proces onderwijsovereenkomst, (4) Digitaliseren keuze door student/cursist in flexibel onderwijsaanbod, (5) Pilot Edubadges + Voorbereiding implementatie Edubadges bij Honours/Marian van Os Centrum voor Ondernemerschap en Green Ambassador Program, (6) Implementatie E-Portfolio proces- en systeem t.b.v. flexibel onderwijs bij 1 voltijd- en 1 deeltijddopleiding, (6) Inschrijving en interne verrekening van keuze-onderwijs over schools heen, en (7) Organisatie deelname cursisten aan graad verlenend onderwijs.	€ 193.400
8.	Project Osiris Zaak met traject (1) Implementatie digitalisering proces onderwijsovereenkomst en traject (2) Implementatie digitalisering proces vrijstelling.	€ 60.000
9.	Activiteit Ontwikkelgroep Flexibilisering met als doel: punten signaleren die belemmerend zijn voor flexibilisering deeltijd en die punten gezamenlijk oplossen op zodanige wijze dat deze oplossing zowel voor voltijd- als deeltijd flexibel onderwijs is te gebruiken. Samenwerking tussen adviseurs uit staven en teamleiders van deeltijddopleidingen.	€ 36.000
10.	Project versnelling validering met als doel: HG valideringsaanpak ontwikkelen, uitvoeren, evalueren, bijstellen en dan gebruiken in alle (deeltijd) opleidingen van de HG.	€ 54.000
11.	Experiment flexibilisering minoren met als doel: minoren modulariseren en studenten de mogelijkheid bieden een vrije minor (eigen samenstelling maken met SEC onderwijseenheden van diverse schools) te kiezen en te volgen.	€ 2.000
12.	Het project deeltijdontwikkeling FEM (Fin.Econ.Mgmt), FM (Fac.Mgmt) en CMI (Comm.,Media & ICT)	€ 38.000

	Deze opleidingen ontwikkelen nieuwe modules en gebruiken daarin de ervaringen van de opleidingen die al wat verder zijn. Doel van dit project is dat de opleidingen gemodulariseerde en flexibele curricula hebben, waarin gebruik is gemaakt van de mogelijkheden modules uit te wisselen over de opleidingen.	
13.	Handreiking curriculumontwikkeling Samenwerking tussen staven en schools om de flexibele curriculumontwikkeling te ondersteunen met handreikingen of andere vormen.	€ 5.000
14.	Standaardisering alle onderwijseenheden naar veelvoud van 5EC	PM
15.	Curriculumontwikkeling binnen opleidingen t.b.v. flexibilisering	PM
16.	TOTAAL	€ 542.500

December 2019

Versnellingsplan ICT in het Onderwijs
Plan van aanpak van De Haagse Hogeschool 2020 met betrekking tot de zone Flexibilisering

De Haagse Hogeschool is in 2019 gestart met het programma Leven Lang Ontwikkelen met de ambitie om een leerplatform te bieden waar innovatief geleerd kan worden: modulair en passend bij de leerbehoefte van duizenden LLO studenten. In 2020 zullen meerdere LLO trajecten starten en ontwikkeld worden. De trajecten die we starten hebben de volgende kenmerken:

- Opleidingsvorm vrij: Iedere vorm is mogelijk: deeltijd bachelors, modules, cursussen, Ad programma's, maatwerk i.s.m. bedrijfsleven.
- Innovatief: Met moderne didactiek, digitale hulpmiddelen, blended en goede faciliteiten.
- Persoonlijk: Studenten waarderen het persoonlijke contact.
- Kwalitatief hoogwaardig □ In nauw contact met het werkveld
- Passend bij (leer-)behoefte: De leerbehoefte echt uitvragen en hierop inspelen, maar ook passend bij de behoefte van flexibel en innovatief onderwijs wat te combineren is met de werk- en thuissituatie.
- Gericht op (potentieel) werkenden, en werkgevers uit de regio Zuid-Holland: Hier doen we het voor.
- Schaalbaar: Het is onze ambitie om duizenden LLO studenten op te leiden.
- Draagt bij aan de onderwijsvisie van de HHS: "Elke afgestudeerde verlaat De HHS als wereldburger", "Inclusiviteit kenmerkt ons onderwijs", "Ons Onderwijs is activerend, uitdagend en studeerbaar".

Met deze ambitie sluiten we aan bij de studentjourneys agile studeren (flexibiliseren in tijd en tempo) en modulair studeren (flexibiliseren in tijd, tempo, plaats en programma) uit het plan van aanpak van de zone Flexibilisering.

De Haagse Hogeschool trekt voor 2020 1 miljoen euro uit voor het programma Leven Lang Ontwikkelen.

Opgesteld door Anne Venema (projectleider Onderwijs, LLO)
November 2019

Yearplan Flexibilisation Hotelschool The Hague

Hotelschool The Hague is currently redesigning its curriculum for the bachelor programme. In the current situation the educational programme could be characterized as 'one size fits all'. Being part of the national acceleration plan for educational innovation using ICT on the theme of Flexibilisation has been a groundbreaker for making education more flexible.

The next step – offering minors

As of the new (school)year 2020-2021 the first step of the redesigned curriculum will be implemented. The first year to be redesigned is year 4. Within the programme we will start offering a set of 5 minors in the programme for students to choose from. This will allow students to specialize from i.e. 'food innovation' or 'the future of work' to 'data-driven decision making'. In this transition we are currently discussing the possibility to extend the options for students with more minors (of 15 ECTS / students can choose 2 = 30 ECTS, or extending the minors to 30 ECTS. For the years to come it is likely that also in other (redesigned) years of studies Hotelschool The Hague will start offering more possibilities for students to choose within the programme.

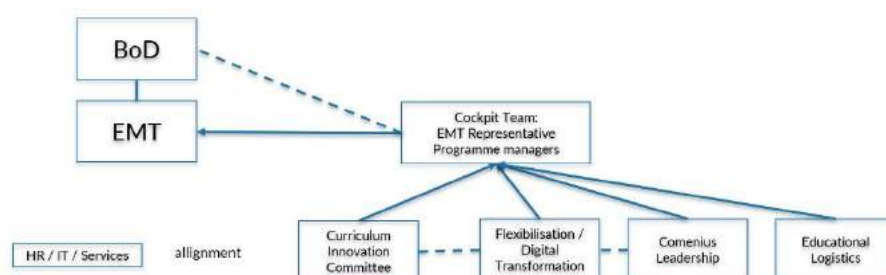
Open up education

Since the current bachelor programme did not have any minors, the start of this trajectory will also open up education in other ways; students from Hotelschool The Hague will get the possibilities to study at other institutions for one block or semester (to be decided, via exam committee). The possibility for students from other institutions to come and study at Hotelschool The Hague is under discussion (as it is logical to 'run' the minors internally first).

Modularisation and microcredentials

Hotelschool The Hague is following the national developments on microcredentials and edubadges with large interests. For a specialized institution for higher education in the field of hospitality- and hotel industries it could be an opportunity to start creating online/blended modules, either for our current students, but also for alumni and executives in the industry. In the strategy of Hotelschool The Hague the 'concept' is named 'Hotelschool Everywhere'.

Organisation of flexibilisation

Hotelschool The Hague has started with a 'cockpit team' to guide the process of the educational renewal; making education more flexible involves, the curriculum committee, the SURF participant on flexibilization, Educational Logistics and a representative from the educational management team. There is a direct line to the Board.

Financial statement

Since there are no clear guidelines on 'how to calculate' the contribution to the topic of flexibilization only a rough estimation can be given.

CIC – educational development	120.000
Flexibilization officer	20.000
Educational logistics	20.000
=	160.000

Plan van aanpak 2020 Hogeschool Leiden

Doorlopende projecten

Sinds 2015 zijn in het kader van het experiment leeruitkomsten twee opleidingen van twee verschillende faculteiten gestart met het flexibiliseren van hun onderwijs. Dit leidde er toe dat binnen de betreffende faculteiten ook verschillende voltijdsopleidingen studenten in meer- of mindere mate toestaan te versnellen en vertragen. Om deze opleidingen op logistiek vlak te ondersteunen heeft het project 'Optimalisatie inschrijven op toetsing' van februari 2019 tot oktober 2019 voor tien geflexibiliseerde opleidingen de basisadministratie in het SIS aangevuld en inschrijven op toetsing ingericht om de toegenomen flexibilisering te kunnen faciliteren. Daarnaast is verbeterde ondersteuning van het flexibele onderwijs gerealiseerd door middel van procesoptimalisatie, automatisering en het opstellen van richtlijnen voor standaardisatie. Standaardisatie die nodig is om te kunnen flexibiliseren.

Uit het project bleek dat er instellingsbrede veranderingen in de vastlegging van de noodzakelijke informatie nodig zijn om de opleidingen op logistiek vlak goed te kunnen ondersteunen. Om dit te faciliteren, zal in januari 2020 gestart worden met een instellingsbreed project 'Basisregistratie Onderwijs met ACO'. Dit project richt zich op het uniform vastleggen van een vooraf gedefinieerde set cursus én planinformatie in het SiS (Osiris). Hierdoor ontstaat één uniforme basis voor alle opleidingen waarop wij de juiste (flexibele) logistiek kunnen inrichten.

Naast deze projecten gericht op het vastleggen van de juiste informatie, is in 2017 gestart met het ontsluiten van onderwijslogistieke informatie via het Information FrameWork (IFW). Door dit IFW wordt gegevensintegratie mogelijk zonder losse één-op-één-koppelingen tussen bron en doelsystemen, een essentieel onderdeel van onze steeds flexibelere onderwijs. Aangezien de ontwikkeling en integratie van dit platform meerdere jaren beslaat, zijn de kosten in onderstaand overzicht per jaar gesplitst.

Thema; eigen tempo

De hogeschool Leiden richt zich primair op de studentroute 'eigen tempo'. Dit komt doordat het grootste deel van onze studentenpopulatie nu al in tempo vertraagt maar hierin onvoldoende ondersteunt wordt en omdat er al meerdere voltijds opleidingen zijn die versnelling en vertraging faciliteren.

Doordat de benodigde logistieke ondersteuning zulke grote effecten heeft op de instellingsbrede inrichting van systemen, wordt op dit moment ook gewerkt aan een visie op versnellen en vertragen. Deze visie zal naar verwachting uitgewerkt worden in een werkagenda en opgepakt worden in een instellingsbreed project of programma.

Budgetten projecten

Hieronder een kort overzicht van de jaarlijkse kosten van de hierboven beschreven projecten.

Project	Status, jaar	Bedrag
Optimalisatie inschrijven op toetsing	Gerealiseerd, 2019	137.560
Information FrameWork 2019	Gerealiseerd, 2019	408.000

Totaalbedrag 2019: € 545.560

Project	Status, jaar	Bedrag
---------	--------------	--------

Basisregistratie Onderwijs met ACO	Verwacht, 2020	100.892
Information FrameWork 2020	Verwacht, 2020	178.000

Totaalbedrag 2020: € 278.892

Plan van aanpak Politieacademie – zone flexibilisering¹

Uit de Strategische Agenda PA 2018-2022:

“We gaan slimme leerroutes ontwikkelen:

- 1. omdat studenten behoefte hebben aan een leerroute die zo goed mogelijk aansluit bij hun opleidingsvraag en de talenten, kennis en kunde waarover zij al beschikken. Deze tendens is – onder de noemer van personaliseren & flexibiliseren – ook binnen het regulier onderwijs gaande;*
- 2. omdat de werkzaamheden binnen de executieve politieorganisatie meer divers worden: ondersteunend, generalistisch, en specialistisch. Het onderscheid tussen het uitoefenen van het politievak en het uitoefenen van een ander vak binnen de politiecontext is steeds belangrijker. Bij de politie komen steeds meer mensen werken die al een vak hebben en dit vak binnen de executieve politieorganisatie gaan uitoefenen. Deze, vaak hoger opgeleide instromers – bijvoorbeeld op het gebied van financieel, cyber en forensisch – hebben een leerroute nodig die recht doet aan hun achtergrond en het werk dat zij binnen de politieorganisatie gaan verrichten. Het politieonderwijs moet hier gericht in voorzien zonder het vormingsaspect uit het oog te verliezen;*
- 3. omdat we doelmatig willen opleiden. Slimme leerroutes zijn veelal doelmatiger, omdat wat de student al kent en kan niet in de leerroute wordt opgenomen. Dit kan in voorkomende gevallen ook leiden tot verkorting van de opleiding zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de leeruitkomsten. Juist wanneer de onderwijsbehoefte van de Politie toeneemt, zijn slimme leerroutes van belang om zoveel mogelijk in die behoefte te voorzien.”*

Onze opgave is om ons aanbod zó vorm te geven dat (groepen) studenten flexibele leerroutes kunnen volgen. Dat aanbod bestaat uit modules die gestapeld kunnen leiden tot een kwalificatie (certificaat) of diploma, maar ook in losse modules is te volgen. Modules zijn (zoveel mogelijk) uitwisselbaar en volgordeafhankelijk onafhankelijk van elkaar, waarbij oog voor balans tussen horizontale en verticale samenhang moet blijven. Door deze opbouw kunnen studenten makkelijker zijinstromen, zowel binnen als buiten de PA. De omvang van deze modules is dusdanig dat de inhoud betekenisvol is voor het werkveld, uitwisseling mogelijk wordt gemaakt en het onderwijs organiseerbaar en betaalbaar blijft.

De Politieacademie verzorgt beroepsopleidingen en vaktechnisch onderwijs. De uitwerking van de grondplaat geeft hiervoor voldoende ruimte te bieden of (op onderdelen) bewust een onderscheid te maken.

Resultaat 2019: Dit jaar is de grondplaat door flexibel politieonderwijs opgesteld. Deze bevat 4 (herkenbare) ontwerpeisen, welke gaan gelden voor de uitwerking van al het politieonderwijs (MBO, HO en vaktechnische opleidingen).

Activiteiten 2020: Vanuit de Politieacademie sluiten we nu aan bij de deelwerkgroep: onderwijskundige vraagstukken, maar is ook de wens om aan te gaan sluiten bij de deelwerkgroep: organisatie & logistiek.

Vanaf 2020 zal verder handen en voeten gegeven worden aan de ontwerpeisen voor flexibel politieonderwijs, met een doorwerking naar onderwijslogistiek, professionalisering, kwaliteitszorg, etc. Twee grote programma's gebruiken we als proeftuinen: Uitwerking beroepsprofielen (programma in wording – investering tot juni 2020 = 400.000 euro) en toekomstbestendig opsporingsonderwijs (investering tot 2023 = ongeveer 1,2 miljoen per jaar). Hiervoor zijn aanvullende middelen door de politie & ministerie J&V aan de Politieacademie verstrekt.

¹ Daarnaast neemt de Politieacademie deel in de zones arbeidsmarkt en professionalisering

Plan van Aanpak 2020 zone Flexibilisering Hogeschool Rotterdam

Concept 20-11-2019

De Hogeschool Rotterdam neemt deel aan de pilot flexibilisering leeruitkomsten. Als gevolg van de strategie van decentralisatie zijn op domeinniveau verschillende aanpakken ontwikkeld. In deze aanpakken zijn elementen van de student journeys 'eigen tempo, buiten de gebaande paden, Mijn diploma en modulair' zichtbaar. Deze aanpakken worden geëvalueerd en de geleerde lessen worden met elkaar gedeeld, onder andere in een Lerend Netwerk Flexibilisering. Er is sinds oktober 2019 een nieuwe strategisch adviseur van het CVB benoemd die als taak heeft om dit leren te versnellen en om een hogeschoolbrede visie te (doen) ontwikkelen op flexibilisering van onderwijs. Op dit moment bestaan er verschillen tussen de domeinen o.a. voor wat betreft de variatie in instroommomenten (februari-instroom), de mogelijkheid voor externen (niet studenten) om (tegen een commercieel tarief) delen van ons onderwijs te mogen volgen, de intake voor het vaststellen van het tempo waarmee de student een (deel van) een opleiding kan volgen (o.a. ook gekoppeld aan toetsbeleid), de mate van modularisering, etc.

De verwachting is dat we eind studiejaar 2019-2020 in ieder geval een basisdocument over flexibilisering zullen hebben dat een handreiking biedt aan opleidingen en instituten die hun onderwijs willen flexibiliseren. Dit document wordt ook weer gedeeld binnen de zone.

De Career Academy (Economisch domein van de HR) is bezig met het vullen van een onderwijscatalogus. In studiejaar 2020-2021 worden er vijf opleidingen aangeboden met in totaal 21 modules van 30 EC. In 2020 gaan we onderzoeken of het binnen de Hogeschool Rotterdam mogelijk wordt om je als student ook per module in te schrijven.

De Hogeschool Rotterdam neemt deel aan twee werkgroepen binnen de zone flexibilisering:

- Werkgroep 2: OER en regelgeving (juriste Anne Els Valstar)
- Werkgroep 4: kwaliteitsvraagstukken (Robert Bouwhuis)

Ondanks het feit dat deeltijdonderwijs geen speerpunt van onze strategische agenda is, hebben we ons in de afgelopen jaren ingezet om hieraan een impuls te geven. De ambitie voor het vervolg is om de flexibelere deeltijdprogramma's gestaag en gedegen verder te ontwikkelen en om studentenaantallen en het studiesucces te verhogen. Om beter te kunnen voorzien in de randvoorwaarden voor een succesvol vervolg, is een kleine teamuitbreiding nodig van een deel van de flexibiliserende deeltijddopleidingen. In de kaderbrief voor de begroting 2020 is voor het eerst een aparte post € 250.000 opgenomen voor flexibilisering. Met deze gelden kunnen ontwikkelingen op het gebied van innovatie worden gefinancierd (zoals een digitale leeromgeving taalontwikkeling waar studenten in eigen tijd en tempo kunnen werken aan het vergroten van taalvaardigheid) en onderwijslogistiek (inschrijven per module, zelfservice portal voor assessment planning, etc.). Daarnaast leveren de instituten die deelnemen aan de pilot flexibilisering leeruitkomsten ook een eigen bijdrage aan het ontwikkelen van hun deeltijddopleidingen.

Plan van aanpak Saxion

Irene Visscher-Voerman

Saxion Onderwijsmodel

Saxion werkt aan een nieuw OnderwijsModel (SOM). De visie is geformuleerd en wordt nu verder geconcretiseerd. Vijf werkgroepen buigen zich, in onderlinge afstemming, over de vraag welke afspraken en richtlijnen er nodig zijn om SOM werkend te krijgen (onderwijskundige uitwerking, digitale leeromgeving, logistiek, HR/docent- en leiderschapsrollen, fysieke leeromgeving). Afgelopen september 2019 zijn drie opleidingen (koplopers) gestart met het herontwerp van hun gehele curriculum volgens SOM. Daarnaast zijn binnen alle academies op vele plekken grote en kleine initiatieven (pilots) gestart om SOM verder vorm te geven. Onderzoek loopt mee om werkzame principes te achterhalen.

‘Flexibel studeren binnen kaders is een van de uitgangspunten van SOM, evenals een ‘eigen profiel’. Dit heeft raakvlakken met alle vier studentroutes van de zone flexibilisering.

Er wordt momenteel een impactanalyse uitgevoerd die richting geeft aan de facilitering van flexibilisering van systemen. Planning gemaakt voor aantal sessies: keuzemogelijkheden voor studenten; Vervolgens plancomponent van keuzes, roosteren, registratie van resultaten en groepenbeheer.

Tijdspad:

- nu: Curriculumontwerp koploperopleidingen, eerste tranche. Febr 2020: start 2^e groep koploperopleidingen
- 2020: pilots: ontwikkelen
- 2020-2021 ontwikkeling en evt. implementatie v/h eerste jaar koploperopleidingen - 2023-2024: implementatie bij alle opleidingen

Herontwerp HBO-ICT

De opleiding HBO-ICT ontwerpt een Associate Degree programma (deels geïnspireerd op het onderwijsmodel van École 42) vanuit volgend principe: Het leren programmeren (fase 1) is uitgewerkt in een kennisboom. Dagelijks kiest een student een knooppunt uit deze boom, bevattende leerdoelen, bronnen en een opdracht. Deze levert hij aan het eind van de dag in, waarna hij de volgende dag begint aan een nieuwe opdracht. Docenten beoordelen daags erna de opdracht en bespreken deze met student. De student behandelt elk knooppunt totdat hij de bijbehorende opdracht op excellent niveau kan uitvoeren (een 9 of 10). In de kennisboom zijn 10 summatieve toetsopdrachten opgenomen. Op deze wijze kunnen studenten zelf modulair aan hun vaardigheden werken, in eigen volgorde, eigen tempo. Op vrijdag is er het vrijdagproject. In fase 2 leren studenten projectmatig werken in teamverband aan de hand van stages, en wordt op school gewerkt aan het ontwikkelen van het probleemoplossend vermogen en de professional skills. Dit gebeurt zoals in fase 1 aan de hand van een kennisboom. Dit heeft project heeft veel raakvlakken met studentroute 4 van de zone flexibilisering.

PvA:

- Dec 2019: Verkenning aansluiting uitgangspunten SOM
- Juli 2020: Curriculumontwerp gereed; ruimte ingericht
- September 2020: start pilot lichte studenten
- September 2021: uitrol locatie Enschede
- September 2022: uitrol locatie Deventer

Deelname werkgroep

Vanuit de zone neemt Saxion deel aan de werkgroep Onderwijskundige Vraagstukken.

Investering

In 2019 en in 2020 iig 500k centrale middelen en daarnaast in-kind investeringen (fte's) vanuit de academies in zowel de centrale SOM-werkgroepen, als in de academie/opleidingsgerichte activiteiten (herontwerp programma's/experimenten).

TU Eindhoven en de zone Flexibilisering in 2020

De belangrijkste steekwoorden van de onderwijsvisie van de TU Eindhoven zijn challenge based learning, personalisering en flexibilisering. Een student zal in de nabije toekomst zijn eigen leerpad gaan uitzetten en is zelf initiator in het leerproces. Een student werkt samen met en leert van zijn peers, zijnde zijn medestudenten, maar ook externe coaches uit het kennisgebied. Een docent wordt vooral een coach voor zijn studenten, ontwikkelt modulaire, vaak digitale kenniseenheden en wisselt management van zijn vak af met docentschap.

De universiteit dient hiervoor de randvoorwaarden te scheppen door onder andere een effectieve digitale infrastructuur te creëren.

De TU/e werkt op verschillende niveaus aan het verwezenlijken van de doelstellingen in deze onderwijsvisie. In 2019 is gestart met een groot programma, BOOST! geheten (Be the Owner of your Own STudy), dat er onder andere voor zorgt dat vakken tijd- en plaatsafhankelijk kunnen worden gevolgd. Tevens zal dit programma zorgen voor een passende -digitale- infrastructuur.

Personalisering van het onderwijs overschrijdt de grenzen van de eigen universiteit. De TU/e werkt in een alliantie samen met de Universiteit Utrecht en Wageningen University. In deze alliantie komen veel kwesties aan de orde die worden opgeroepen door de vraag naar onderlinge samenwerking op het gebied van het flexibiliseren van het onderwijs. Veel van die vragen overstijgen de interuniversitaire dimensie en dienen op nationaal niveau te worden aangepakt en vice versa.

De TU/e neemt net als Wageningen en Utrecht deel aan de zone Flexibilisering van het Versnellingsplan. De TU/e richt zich binnen de zone in 2020 vooral op één van de vier studentroutes, namelijk die van 'Buiten de gebaande paden'.

De TU/e heeft, door het opzetten van een Bachelor College al veel ervaring met flexibilisering binnen de opleidingen van de TU/e. Deze kennis kan nu worden toegepast op flexibilisering van curricula buiten de universiteit zelf.

Daartoe voert de TU/e al samen met Utrecht een experiment uit in het kader van de Stimuleringsregeling OOAPI van SURF. Dit experiment heeft tot doel om tot een gemeenschappelijke studiegids te komen op een landelijk niveau. De uitkomst van dit experiment kan leiden tot een landelijke studiegids, die ter beschikking kan komen van elke hoger onderwijsinstelling in Nederland. Hiermee wordt de aanbodzijde van het onderwijs geflexibiliseerd. Behalve inkomsten uit de stimuleringsregeling heeft de TU/e zelf kosten gemaakt om de koppeling naar OOAPI te realiseren (zie beneden).

De ervaring uit dit project wordt ingebracht in de zone Flexibilisering. De doelstelling van dit project valt ook samen met de doelstellingen van de zone Flexibilisering. Vervolgens zal de TU/e in 2020 tezamen met de andere deelnemers zich buigen over de volgende fase: als een student een keuze uit het aanbod heeft gemaakt, hoe gaat hij zich dan aanmelden en hoe gaat hij of zij een vak volgen?

Dit vraagstuk is redelijk omvangrijk. Uitgangspunt is dat de onderliggende processen bij de universiteiten zoveel mogelijk worden gestandaardiseerd of geharmoniseerd.

De TU/e, en daarmee ook de zone Flexibilisering, zal gebruik maken van een of meer gemeenschappelijke vakken in Utrecht en Eindhoven en mogelijk ook in Wageningen. Concreet gaat het in ieder geval om het vak

Pagina

1 van 2

Datum

TU/e

11

decemb

er 2019

‘Introduction to Porous Media’, dat zowel in Eindhoven als Utrecht wordt gegeven. Dit vak is tevens een pilot in het BOOST!-programma van de TU/e. De TU/e zal, behalve dit vak, nog vier andere vakken selecteren die gemeenschappelijk kunnen worden gegeven met een andere onderwijsinstelling, bij voorkeur met Utrecht of Wageningen

Aan de hand van deze vakken zullen de bottlenecks in het administratieve en digitale proces worden geïdentificeerd, gestandaardiseerd en zal er een mogelijke IT-oplossing worden voorgesteld. Wanneer al deze stappen tot positieve resultaten leiden, ontstaat er uiteindelijk bij de drie alliantieuniversiteiten een structuur die landelijk opgeschaald kan worden, waarbij studenten op landelijk niveau het aanbod aan vakken in het hoger onderwijs kunnen inzien en zich kunnen inschrijven bij een specifieke instelling. Dit aanbod van vakken dient idealiter weinig tijd- en plaatsgebonden te zijn, om roosterproblemen te voorkomen en reistijden te minimaliseren. Veel BOOST!-pilots gaan hiervoor zorgen. Een aantal daarvan zal in 2020-2021 worden afgerond en kunnen in principe deel gaan uitmaken van het landelijke aanbod (zie hieronder).

Stappen die verder in het verschiep liggen zijn het creëren van artificiële intelligentie op de landelijke studiegids, zoals de TU/e met de zogeheten Planapp heeft ontwikkeld. De landelijke studiegids kent dan keuzeregels voor bijvoorbeeld micromasters tussen verschillende instellingen, ongeveer zoals de TU/e het begrip ‘coherente pakketten’ hanteert.

Nog verder in het verschiep: een student is bij het zoeken in de studiegids niet alleen bekend in het systeem, maar door learning analytics weet het centrale systeem ook voorstellen te geven voor mogelijke keuzes. Binnen het BOOST!-programma van de TU/e zal in 2020 ook worden geëxperimenteerd met een pilot om te bepalen hoe een student op een goede manier kan bepalen of hij genoeg voorkennis heeft voor een bepaald vak. De resultaten van deze pilot worden openbaar ter beschikking gesteld, dus ook aan de zone Flexibilisering. Een mogelijke IT-oplossing kan worden gekoppeld aan de nog te creëren nationale studiegids. Maar eerst moeten er nog veel andere kwesties worden opgelost. De TU/e heeft ervoor gekozen om met name deel te nemen aan de werkgroep Organiseren en Technologie van de zone Flexibilisering in 2020. In deze werkgroep zullen de eerste stappen van bovenstaande worden uitgewerkt in 2020.

De TU/e heeft binnen deze werkgroep in 2019 ook meegewerkt aan het opzetten van een proof of concept voor het vormgeven van de studentroute ‘Eigen tempo’. Leveranciers van studentinformatiesystemen zijn gevraagd een dergelijke proof of concept te leveren voor de zogeheten Challenge Day in maart van 2020. De TU/e zal ook een aandeel leveren aan deze Challenge Day. De uitkomsten komen ten goede van de zone Flexibilisering.

De volgende TU/e-activiteiten dragen alle in 2020 bij aan de zone Flexibilisering ten bedrage van:

Kosten OOAPI (2019)	€	16,000.00
0,2 fte -programmamanager TU/e	€	24,000.00
Pilot Porous Media	€	9,930.00
400 uur in kind betrokken medewerkers á 75 euro	€	30,000.00

Aanpassingen curricula 4 pilots	€	35,000.00
Voorkennis voor een vak	€	25,000.00
Educational platform for machine learning and medical image analysis educational activities	€	60,000.00
Teaching with VOLTA - Virtual Optical Laboratory Assistant	€	60,000.00
Online homologatiemodules	€	114,920.00
Totaal	€	374,850.00

Fred Gaasendam
Technische Universiteit Eindhoven

NOTITIE

Aan : Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT – zone Flexibilisering van het onderwijs
Betreft : Plan van aanpak 2020 Hogeschool Utrecht
Van : Hogeschool Utrecht, Lucie Lolkema (zone-lid)
Datum : 13 december 2019

Inleiding

Het onderwijs binnen Hogeschool Utrecht is in de afgelopen jaren ingrijpend geïnnoveerd volgens de uitgangspunten van de HU visie op onderwijs. Flexibel herontwerp van opleidingen om 'Leven Lang Ontwikkelen', 'Gepersonaliseerd leren' en 'Co-creatie met de beroepspraktijk' mogelijk te maken vindt over de volle breedte plaats.

De HU diensten streven er naar om het flexibele onderwijs zo goed mogelijk te ondersteunen, maar daarbij lopen ze tegen de grenzen van het systeem aan. Dit vormt een risico voor de innovatie en de verdere doorontwikkeling van flexibel onderwijs.

Doel

Hogeschool Utrecht start in 2020 met een driejarig programma dat zich richt op een nieuw dienstverleningsconcept voor het organiseren en ondersteunen van studentroutes.

Het doel van het programma is *'om in partnerschap met het onderwijs als diensten gezamenlijk toe te werken naar een samenhangend geheel van serviceverlening voor flexibel en gepersonaliseerd onderwijs. Het ondersteuningsmodel waar naar toegewerkt wordt moet geschikt zijn voor zowel opleidingsroutes als studentroutes.'*

Aanpak

Eind 2019 is het advies dat de basis vormt voor dit programma opgeleverd. Voorheen belangrijke pijlers voor de dienstverlening als een vast curriculum, vaste cohorten en vaste startmomenten werken niet meer. Daarvoor in de plaats komen een beperkt aantal organiserende principes op basis waarvan de dienstverlening zal worden ingericht.

In de roadmap 2020-2022 wordt de weg naar het nieuwe dienstverleningsconcept geschetst. In 2020 zal gewerkt worden aan:

1. Toewerken naar eenheden als 'zelfstandig concept' in de administratie en in de systemen.
2. Op kleine schaal experimenteren en ervaring opdoen met het ondersteunen van studentroutes.
3. De cultuur -, waarden- en gedragsverandering die hoort bij het gaan redeneren vanuit studentroutes.

Binnen de zone Flexibilisering van het onderwijs neemt Hogeschool Utrecht deel aan de werkgroepen 'Organisatie en Technologie' en 'Onderwijskundige vraagstukken'. Het zone-lid vanuit de HU is tevens de trekker van laatstgenoemde werkgroep.

Investering

In 2020 investeert Hogeschool Utrecht ruim € 600.000 in het hierboven beschreven programma voor het organiseren en ondersteunen van studentroutes.

In totaal investeert Hogeschool Utrecht in 2020 ongeveer € 4.000.000 in de innovatie van het onderwijs. Een substantieel deel daarvan wordt gebruikt voor het flexibel herontwerp van onderwijs.

Universiteit Utrecht

Aansluiting Universiteit Utrecht bij plannen zone Flexibilisering

Universiteit Utrecht sluit in 2020 op de volgende manieren aan bij de plannen van de zone Flexibilisering:

- Deelname aan de werkgroepen Onderwijskundige vraagstukken en Kwaliteitsvraagstukken.
- In september is deelname aan de pilot Flexstuderen gestart (studeren in eigen tempo), de ervaringen hiermee zullen worden geëvalueerd en gedeeld met de zone.
- In 2020 start deelname aan Kies op Maat, vanaf studiejaar 2020-2021 biedt de UU een aantal minoren aan voor deelname aan KOM.
- Bevordering studentmobiliteit tussen instellingen (studentroute Buiten de gebaande paden). Samen met de WUR en TUE wordt beoogd een forse verbeterslag te maken voor het openstellen van en volgen van vakken bij de drie instellingen. Begin december is het projectplan Studentmobiliteit voorgelegd aan de stuurgroep van het Versnellingsplan. Het plan bestaat enerzijds uit het ontwikkelen van een infrastructuur die het eenvoudig en veilig uitwisselen van studentgegevens mogelijk maakt, en daarnaast ook uit het herontwerp van onderwijs dat geschikt gemaakt moet worden voor multi-locatie leren.
- Ontwikkelen van een vrije master in alliantieverband student(route Mijn diploma) UU, UMCU, WUR en TUE zijn in gesprek over het samen opzetten van een Transdisciplinaire master. De drie instellingen hebben zich ten doel gesteld om met het kader van het versnellingsplan een nieuwe master te realiseren als joint degree binnen de alliantie. Een opleiding zonder inhoudelijke eindtermen maar wel met duidelijke eindtermen voor academische skills, gebaseerd op challenge based onderwijs. Het plan voor een transdisciplinaire master is reeds opgenomen in het voorstel van de onderwijsgroep van de alliantie dat voorgelegd is aan de rectoren. Zij hebben op de voornemens positief gereageerd.
- Vanuit het programma Educate-it zullen pilots met Virtual Exchange (in LERU-verband) worden uitgevoerd en wordt in samenwerking met SURF gewerkt aan de ontwikkeling van Edubadges. Daarnaast wordt vanuit Educate-it met het project 'Future Learning Spaces' gewerkt aan de transitie van de 'Traditional Classroom' naar de 'Virtual classroom' en mogelijkheden voor een mix van beide classrooms.
- Universiteit Utrecht maakt vanaf 2019 samen met 4 andere Europese universiteiten deel uit van het netwerk Charm-EU. Dit netwerk heeft als doel interdisciplinair, challenge-based onderwijs aan te bieden. Onderwijs dat bij meerdere deelnemende universiteiten en in verschillende vormen gevolgd kan worden: mobiel, flexibel, online en geschikt voor verschillende doelgroepen. In 2020 zullen de contouren van dit onderwijs verder worden uitgewerkt.
- Verdere verkenning van ontwikkelen vrije UU-masteropleiding als vervolg op brede bachelor Liberal Arts& Sciences (studentroute Mijn diploma). Bedoeling is voor drie inhoudelijke domeinen waarvan Sustainability er één is, komende jaren een brede master op te zetten.
- Het UU-programma LifeLongLearning gaat komende twee jaar onder andere werken aan:
 - Kwaliteitszorg, het ontwikkelen van kaders en pilots opzetten met microcredentials op modules en kleinere eenheden van onderwijs voor professionals. Aangehaakt bij reguliere programma's. (master, minor etc.). Daarnaast ook experimenten met 'mixed classrooms' waarbij ook diversiteit aan kwalificaties en evc's worden bekeken in relatie tot toelating.
 - Vanuit het alliantieverband met Wageningen en Eindhoven zal onderwijs voor professionals worden ontwikkeld en flexibel ingezet, aanpalend aan de vrije master.

- Samen met de HU en MBO (later) op het gebied van datascience/digitalisering zowel mixed groepen als doorlopende leerlijnen verkennen.
- Verder uitwerken van modulair studeren verder uitwerking modulair studeren bij andere masteropleidingen: lerarenopleiding, kunstgeschiedenis, datascience met het oog op professionals

Globale investeringen UU in 2020 op het thema Flexibilisering

Project	Investering
Studentmobiliteit ism WUR en TU/e	Ca. 75.000
Transdisciplinaire master ism WUR en TU/e	Ca. 50.000
Programma Educate-it (o.a virtual exchange, edubadges, future learning spaces)	Ca. 90.000
Programma LifeLongLearning	Ca. 45.000
totaal	Ca. 260.000

Aan: Zone Flexibilisering
Van: Windesheim, Elsbeth Vonkeman
Betreft: Plan van aanpak 2020
Dd: 18 november 2019

Windesheim en Flexibilisering

Centraal punt in de strategische koers van Windesheim is de keuze om invulling te geven aan 'Een Eigen Leerroute voor elke student'. Dit doen we vanuit de uitgangspunten: iedere student is uniek, complexe praktijk vragen zijn leidend en leren doen we samen.

Bij de invulling van deze strategische keuze komen alle door de zone flexibilisering van het Versnellingsplan onderscheiden studentroutes langs. Meer in het bijzonder werkt Windesheim dit als volgt uit in de komende jaren:

1. Eigen tempo: we doen sinds 2 jaar mee (als eerste HBO instelling) aan de pilot Flexibel studeren (betalen per studiepunt). Daarnaast starten we in 2020 een interne pilot met een dynamische vorm van de BSA gericht op het beperken van uitval door meer mogelijkheden te bieden in eigen tempo de norm te halen.
2. Buiten de gebaande paden: Windesheim benoemt de vrije ruimte van opleidingen niet langer als minor ruimte (met de impliciete ondertoon dat keuzes beperkt zijn tot minoren) maar als Persoonlijke Profileringsruimte die veel mogelijkheden biedt buiten de gebaande paden te kiezen. Daarbij wordt gewerkt aan een brede onderwijscatalogus die studenten inzicht geeft in het aanbod aan opleidingen, samenhang en keuzeregels.
3. Mijn Diploma: Binnen Windesheim loopt een pilot Business College, een nieuwe opleidingsvorm binnen het business-domein die studenten in hoge mate regelruimte geeft in vorm en tempo én voldoen aan de leeruitkomsten die behoren bij een graad van keuze. Lineair en aanbodgericht onderwijs is dan geen vanzelfsprekendheid meer. Daarmee ontstaat ruimte tot persoonlijk en uitdagend studeren.
4. Modulair: Windesheim participeert in de pilot Flexibel Deeltijdonderwijs. Daarbij is ervoor gekozen deze opleidingen niet in een aparte organisatorische eenheid te plaatsen, maar geïntegreerd binnen de domeinen te laten blijven. De kennis die opgedaan wordt in de pilot wordt gebruikt om breder in te zetten binnen de hogeschool ten behoeve van Een Eigen Leerroute voor elke student.

Strategische koers: ontwikkeling

Windesheim kiest zoals gezegd een generiek uitgangspunt: een eigen leerroute voor *elke* student. We streven ernaar om de processen rond het onderwijsaanbod en de onderwijsorganisatie en de daarvoor benodigde systemen studentgedreven in te richten.

De hiervoor geschetste ontwikkelingen heeft de hogeschool dan ook een niveau hoger opgepakt als punt van ontwikkeling: in de komende drie jaren wil de hogeschool een forse ontwikkelingsstap maken in alle opleidingen (voltijd en deeltijd) gericht op het werken met Leeruitkomsten. Deze geven de studenten een helder beeld van de mogelijkheden (flexibel) en de daarmee te bereiken doelen (een graad of een certificaat). Daarnaast wordt in de komende drie jaren in de vorm van een programma gewerkt aan het herinrichten van de infrastructuur van processen en systemen, gericht

op de totstandkoming van een Digitale Campus, waarin de student alle informatie over onderwijs en opleidingen vindt die hij/zij nodig heeft en op basis daarvan regie kan voeren over zijn eigen leerroute (intekenen op onderwijsonderdelen, over opleidingsgrenzen heen kunnen kijken/stappen, een eigen leerroute uit kunnen stippelen en desgewenst modulair studeren).

Inzet zone Flexibilisering

Gegeven deze ontwikkelingen kiest Windesheim binnen de zone Flexibilisering voor actieve participatie in de werkgroep Interne Regelgeving/OER (Elsbeth Vonkeman trekt deze groep) en in de werkgroep Infrastructuur/technologie (de informatiemanager Anton Meijer zal in deze werkgroep participeren). Daarnaast participeert Elsbeth Vonkeman vanuit de zone in enkele naburige overleggen zoals rond de aansluiting bij RIO en rond infrastructuur voor LLO.

Financieel

Voor de realisatie van de intekenumgeving - als onderdeel van de Digitale Campus - en de aanpassing van de onderwijscatalogus is in 2019 ruim anderhalf miljoen euro besteed. Voor 2020 en de daaropvolgende jaren is er voor de verdere ontwikkeling van de Digitale Campus en de onderliggende aanpassing van processen en systemen een jaarlijks bedrag van tweeëneenhalf miljoen euro voorzien.

Aan de experimenten FlexDT en Flexstuderen worden gelden besteed conform de projectregeling. Daarnaast worden kosten gemaakt voor het ontwikkelen van leeruitkomsten voor alle opleidingen (ook Voltijds) als belangrijk inhoudelijk middel om de flexibiliseringsmogelijkheden voor studenten te vergroten.

Plan van aanpak 2020 Wageningen University & Research

De WUR heeft flexibilisering als belangrijk speerpunt binnen het Strategisch Plan 2019-2022 gesteld om de hoge kwaliteit van haar onderwijs te garanderen, nu en in de toekomst. Meer gepersonaliseerde en flexibele leertrajecten, de katalyserende rol van online en blended onderwijs en een up-to-date portfolio zijn belangrijke doelen om te realiseren. De WUR zet in op alle studentroutes en zoekt, waar mogelijk, de samenwerking met de strategische partners TU/e en UU. Hiervoor is het programma flexibilisering opgericht. Het programma wordt gerund door een team bestaande uit een programmadirecteur, secretaris, studentendecaan, studieadviseur, hoofd Student Service Centre (SSC) en iemand van studentenadministratie. Daarnaast is er een stuurgroep om de voortgang van het programma te bewaken.

Bij het uitzetten van de routes zijn bepaalde drempels (organisatiestructuur, regelgeving en beleid van de WUR, cultuur, wet- en regelgeving en onderwijsbekostiging) aanwezig. Binnen de WUR is afgelopen jaar per studentroutes opgehaald en uiteengezet tegen welke drempels aangelopen wordt en hoe daar mee om gegaan kan worden. In 2020 zal het programmateam de projecten rondom de vier studentroutes verder uitwerken en opstarten.

In het kader van studentroute 1 “In eigen tempo” wordt er momenteel een inventarisatie gedaan binnen de instelling of het mogelijk is om voor nog te bepalen bacheloropleidingen verschillende “tracks” in te richten waarbij de student paden kan kiezen van bijvoorbeeld 30, 45, 60 of 75 credits. Het gaat hierbij om een verkenning of het mogelijk is een pilot op te richten voor een beperkt aantal bachelorstudenten om In eigen tempo te studeren.

In het kader van studentroute 2 “Buiten de gebaande paden” start de WUR in samenwerking met de UU en de TU/e een project studentmobiliteit om een discipline-overstijgend vakkenpakket te creëren. Het streven is om een situatie te scheppen waarin studenten middels een simpele procedure kunnen inschrijven voor vakken uit het portfolio. Dit project gaat in samenwerking met SURF, die de IT-infrastructuur achter deze studentmobiliteit mogelijk maakt. Binnen de WUR zelf zal er een redesign van vakken plaats moeten vinden om de vakken tijd- en plaatsafhankelijk te maken, oftewel het introduceren van online, blended en multi-locatie onderwijs.

Studentroute 3 “MijnDiploma” draait om het behalen van een graad zonder vooraf vastgestelde inhoudelijke competenties. Om dat te realiseren wordt er gezamenlijk met de UU en de TU/e een transdisciplinaire master opgericht. Komend jaar zal deze master verder uitgedacht worden, zowel op het gebied van de didactiek als op het gebied van governance. Op basis van deze uitwerkingen zal een eerste aanvraag richting het CDHO gaan.

Op het gebied van “Modulair studeren”, studentroute 4, wil de WUR de professionele markt beter kunnen bedienen door haar portfolio van online modules uit te bereiden. Komend jaar is het doel om 3 nieuwe online modules te produceren. In de komende drie jaar zullen er in totaal 10 modules geproduceerd worden.

In 2020 – 2023 is de WUR in de fase waarin de experimenten en pilots van start gaan. Dit betekent dat er ervaringen worden opgedaan met de verschillende routes, wat knelpunten zijn in het systeem en in de administratie, én komen *best and bad practices* naar voren. Het is van belang om in deze fase de experimenten en pilots te monitoren om vervolgens daarnaar te handelen.

Begroting

Posten	Bedrag in euro's (jaarlijks)	Bedrag in euro's (na 3 jaar)
Extra personeel		
Secretaris (0,5 fte)	35.000	105.000
Onderwijskundige/didactische adviseur (0,8 fte)	70.000	210.000
Extra begeleiding studenten voor route 1 en 3 (0,8 fte)	60.000	180.000
Totaal extra Personeel	165.000	495.000
Productie vakken		
Redesign 15 vakken voor portfolio driehoek TU/e-UU-WUR (per vak €40.000)	200.000	600.000
Productie online modules: 10 modules à 12 credits (120 credits; per credit €7.500)	300.000	900.000
Totaal productie vakken	400.000	1.200.000
Onvoorzien (personeel en inrichting IT)	75.000	225.000
Totaal Programmaplan	1.305.000	3.915.000